



ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

№27 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ

Базалық мөлшерлемені 9% деңгейде сақтау туралы

2018 жылғы 3 қыркүйек

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі базалық мөлшерлемені +/-1% дәлізбен 9% деңгейінде сақтау туралы шешім қабылдады. 2018 жылдың соңына дейінгі ағымдағы және күтілетін жылдық инфляцияның деңгейі нысаналы дәліздің (5-7%) ішінде сақталады. Алайда, қалпына келе бастаған ішкі сұраныс тарапынан, сол сияқты әлемдік экономиканың көрсеткіштері тарапынан проинфляциялық факторлар ықпалының күшеюі орта мерзімді кезеңде инфляцияның баяулау әлеуетін төмендетеді. Тиісінше, инфляцияның 2020 жылғы нысаналы бағдарды (4%-дан төмен) асуымен, 2019 жылы болжамды дәліздің жоғары шегінің жанында болу тәуекелдері артады.

Ұлттық Банк инфляцияға жақын арадағы 1-2 жылда әсер етуі мүмкін көрсеткіштердің серпінін мұқият қадағалауда, бірақ осы кезеңде түзету шараларын қабылдауды қажет деп санамайды. Ұлттық Банк нақты және болжамды инфляциялық қысым күшейген жағдайда ақша-кредит саясатын қатаңдату мүмкіндігін жоққа шығармайды.

Жылдық инфляция 2018 жылдың соңындағы нысаналы 5-7% кезінде, тамызда 6,0% деңгейінде қалыптасты. Жылдық көрсеткіш бойынша азық-түлік тауарлары (5,1%) және ақылы қызметтер (4,9%) бағасы өсуінің баяулауына қарамастан, азық-түлікке жатпайтын құрауыштардың серпіні (8,2%) инфляцияның жалпы деңгейінің бұдан әрі төмендеуіне кедергі жасауда. Инфляциялық аяның сипаты көбіне Ұлттық Банктің ақша-кредит саясатына формальды түрде байланысты емес ұсыныс тарапынан болатын факторлармен айқындалуда. Тұтынушылық инфляцияға, көбіне өндірушілердің, әсіресе өңдеуші өнеркәсіптегі бағаның өсуі, ұсыныстың күтілмеген күйзелістері, сондай-ақ жиынтық (тұтынушылық және инвестициялық) сұраныстың кеңеюі ықпал етеді.

Тұтынушылық сұраныс ел экономикасында мемлекеттік бюджеттен әлеуметтік шығыстардың және жалақының өсуі аясында ағымдағы жылдың басынан қалпына келе бастаған

халықтың нақты кірістерінің өсуімен, сол сияқты банктердің халықты тұтынушылық мақсаттарға кредиттеуімен ынталандырылуда. Орта мерзімді кезеңде осы фактордың инфляцияға ықпалы экономиканы фискалды ынталандыруды қысқарту бойынша күтулердің аясында бірте-бірте азаяды.

Негізгі капиталға **инвестициялар** ағымдағы жылғы 7 айда 23,7%-ға өсті және мұнайгаз саласындағы, өңдеу өнеркәсібіндегі және құрылыстағы жобаларды іске асырумен қамтамасыз етілді.

Экономикалық белсенділік өсу аясында жалғасып отыр. Қысқа мерзімді экономикалық индикатордың мәні 2018 жылғы қаңтар-шілдеде 104,9% болды. Тау-кен өндіру (5,4%) және өңдеу (4,9%) өнеркәсібі, көлік (4,9%) және байланыс (5,2%), сауда (6,1%) өсуге оң үлес қосты. Экономиканың одан әрі өсу серпініне қатысты күтулер ағымдағы және өткен жылдардағы жоғары базаның салдарынан 2019 жылы баяулау ықтималымен, жоғары деңгейде сақталады.

Сыртқы сектордағы тәуекелдер балансының **теріс жаққа қарай** жылжуы байқалуда.

Мұнайдың әлемдік бағасы салыстырмалы түрде бір баррель үшін 70 АҚШ долларына жуық жоғары деңгейде қалып отыр, бірақ бұл әлемдегі ірі экономикалар арасындағы қатынастардағы белгісіздіктен туындаған теріс салдарларды өтей алмайды.

Азық-түліктің әлемдік бағасының индексі шілдеде жылдық көрсеткіш бойынша 3,7%-ға төмендеді. Бұған қарамастан, әлемде азық-түлікті тұтынудың өсуі тұрақты ұзақ мерзімді үрдіс болып қалып отыр және азық-түліктің әлемдік қорларының төмендеуі аясында орта- және ұзақ мерзімді перспективадағы индекстің одан әрі өсуіне ықпал ететін болады.

Негізгі сауда әріптестері елдеріндегі **ағымдағы инфляция** нысаналы көрсеткіштен төмен болып қалыптасты. Бірақ бір жылға дейін шекте сыртқы инфляциялық процестердің күтулі жеделдеуі Қазақстандағы инфляцияның нысаналы дәліздің жоғары шегінен тыс шығуына ықпал ететін негізгі тәуекел болып табылады.

АҚШ жүргізетін экономикалық өсуді қолдау саясаты, сондай-ақ негізгі пайыздық мөлшерлемелерді арттыру жөніндегі АҚШ ФРЖ саясаты **дамушы елдерден**, оның ішінде Қазақстанның негізгі сауда әріптестерден, **капиталдың әкетілуіне және олардың ұлттық валюталарының әлсіреуіне әкелді**. Сыртқы монетарлық талаптарды одан әрі қатаңдату дамушы нарықтарға проинфляциялық қысым көрсетуді жалғастырады.

Қазақстандағы **инфляциялық күтулердің** ұзақ мерзімді төмендеу беталысы байқалады. Соңғы шілде айындағы бағалау қорытындылары бойынша олардың сандық мәні 5,6%-дық деңгейде қалыптасты. Инфляцияны қабылдау жақсаруда. «Соңғы 12 айда тауарлар мен қызметтердің бағасы бұрынғыға қарағанда жылдамырақ өсті» деп санайтын респонденттердің

үлесі ағымдағы жыл басындағы 52,1%-бен салыстырғанда шілдеде 43,5%-ға дейін қысқаруын жалғастырды.

Оң беталысқа қарамастан, болжанбаған күйзелістер инфляциялық күтулердің серпініне айтарлықтай әсерін тигізуі мүмкін, ол қысқа мерзімді кезеңде оларды орнықсыз етеді.

Қазақстандағы ақша-кредиттік талаптар бейтарап деңгейлер шамасында қалуын жалғастыруда. Ақша-кредит саясатының ағымдағы сипаты елдегі макроэкономикалық тұрақтылықтың сақталуына және экономиканың әлеуетті мәндер деңгейінде өсуіне ықпал етеді. Алайда, соңғы айларда орын алған теңгенің әлсіреуі аясында, сондай-ақ инфляцияның бұрын болжанған деңгейімен салыстырғанда нақты инфляцияның неғұрлым баяу бәсеңдеуі бойынша бағалаулар расталған жағдайда, жағымсыз күтулердің өсуімен байланысты тәуекелдерді азайту мақсатында ағымдағы жылдың соңына дейін ақша-кредиттік талаптардың қатаңдауы жоққа шығарылмайды.

Базалық мөлшерлеме бойынша кезекті шешім 2018 жылғы 15 қазанда Астана уақыты бойынша сағат 17:00 жарияланатын болады.

Толығырақ ақпаратты мынадай телефондар бойынша алуға болады:

+7 (727) 2704 585

+7 (727) 3302 497

e-mail: press@nationalbank.kz

www.nationalbank.kz